

סנהדרין כא

עניין: נשים בכתובה פלגשים בלא כתובה

קול אליהו פרשת חיי-שרה

כד) ולבני הפלגשים אשר לאברהם וגו'
פירש"י הפלגשים חטר כתיב
שלא היתה אלא פלגש אחת וכו'. ואכתי צריך
ביאור מאין בא המ"ם כיון שהוא לשון יחיד.
ויש לבאר. דכלל הוא דנשים בכתובה
ופלגשים בלא כתובה כמ"ש רש"י ז"ל כאן.
ודגה איש ואשה נכלל בהם השם י"ה.
וכתובה ו"ה והוא שם הוי"ה. נמצא דאצל
פלגשים דחסר בהם כתובה א"כ השם נחלק
כי חסר בו ו"ה. והו' פלגשים. פלג שם.

של"ה מסכת שבועות פרק תורה אור אות ז'

בביאור דבר הנכבד הזה. באמת התורה רושם
אלהות סוד גילוי השם העצם שהוא שם יהו"ה
היה הוה יהיה, אשר היווה הכל, והוא עצם
ההויה האמיתי, וממנו נתהווה כל הווה על ידי
גילוי שם עצמותו בסוד האצילות בסוד נעלם
ונגלה. דהיינו אותיות י"ה הם הנסתרות סוד
מחשבתו וחכמתו ובינתו, אשר אין שם רק
ציור שכלי להתגלות. וסוד המחשבה הזו היא
תורה קדומה, כי ענין תורה הוא כמו לשון
מורה, כי מורה דרך מהיסוד התפשטות להיות
גילוי. ואחר כך נתגלה הבנין במקומו בסוד
ו"ה, שהוא גילוי להיות נמשך מהם
השתלשלות העולמות רוחניות וגשמיות.